

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **O. O.**, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 1. 2018, č. j. CPR-12726-9/ČJ-2017-930310-V240, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. 3. 2018, č. j. 13 A 8/2018 - 37,

t a k t o :

Návrh žalované na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaná (dále též „stěžovatelka“) brojí kasační stížností proti shora označenému rozsudku městského soudu, kterým městský soud zrušil její rozhodnutí ze dne 15. 1. 2018, č. j. CPR-12726-9/ČJ-2017-930310-V240, a vrátil jí věc k dalšímu řízení. Žalovaná uvedeným rozhodnutím zamítla odvolání žalobce proti rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort ze dne 13. 4. 2017 č. j. KRPA-135361-16/ČJ-2017-000022-ZAM, a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Tímto rozhodnutím bylo žalobci dle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 3. zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále též „zákon o pobytu cizinců“), uloženo správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, v délce 1 roku.

[2] Součástí kasační stížnosti je návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Důvod pro přiznání odkladného účinku spatřuje stěžovatelka v tom, že pokud by nyní bylo ve věci rozhodováno s tím, že do rozhodnutí by byl promítnut názor městského soudu, dostává se stěžovatelka do situace, kdy by byla nucena rozhodovat dle závazného názoru, který považuje za nesprávný a v rozporu s tím, co je prokázáno spisovým materiálem ve věci. Městský soud vyšel z tvrzení účastníka řízení, které učinil v rámci podaného odvolání (tedy po skončení správního řízení, během něhož právní zastoupení nepožadoval), kde následně tvrdí, že byl na něj činěn nátlak ze strany policistů, aby odmítl právní zastoupení, čímž mělo být porušeno jeho ústavní právo na právní pomoc. Pokud by stěžovatelka akceptovala názor městského soudu, měly by právní následky napadeného rozsudku negativní vliv nejen na rozhodovací praxi správních orgánů, ale došlo by i k narušení právní jistoty při vedení správního řízení, během kterého by účastník řízení nepožadoval právní pomoc. Následně by pak každý mohl tvrdit, že tak učinil pod nátlakem a důkazní břemeno by bylo na správním orgánu. Stěžovatelka je přesvědčena, že v daném případě bylo důkazní břemeno na straně účastníka řízení a nikoliv na straně stěžovatelky, jak stanovil městský soud v napadeném rozsudku. Samotné rozhodnutí o této kasační stížnosti je proto zásadní, protože stěžovatelka s právním názorem vysloveným

v napadeném rozsudku nejenže nesouhlasí, ale považuje ho i v rozporu s již existující judikaturou NSS (např. rozsudky ve věcech sp. zn. 4 Azs 196/2017 nebo sp. zn. 2 Azs 225/2017).

[3] Stěžovatelka dále dodává, že přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti nevznikne jiným osobám jiná újma. Veřejný zájem pak v uvedeném případě stěžovatelka spatřuje v potřebě předcházet případné existenci opačných rozhodnutí o žalobě, která s sebou nutně nesou negativní dopad na právní jistotu účastníků řízení. Právě tento nežádoucí stav je schopen vyvolat v dané věci riziko ohrožení principu právní jistoty. Současně představuje nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku účastníku řízení či jiným osobám může vzniknout.

[4] Žalobce ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku uvedl, že stěžovatelce jakožto správnímu orgánu nemůže v souvislosti s napadeným rozsudkem městského soudu vzniknout žádná újma. Stěžovatelka s napadeným rozsudkem nesouhlasí, to ji však nezabavuje povinnosti se právním názorem vyjádřeným v rozsudku dle § 78 soudního řádu správního řídit. Přiznání odkladného účinku kasační stížnosti by naopak způsobilo zcela zásadní újmu žalobci. Zrušené rozhodnutí stěžovatelky by totiž nabylo vykonatelnosti a žalobce by čelil nucenému vycestování na základě rozhodnutí o správním vyhoštění. Městský soud přitom vyslovil závazný právní názor, že rozhodnutí stěžovatelky, kterým prvoinstanční rozhodnutí potvrdila, bylo nezákonné. Není tak splněna ani podmínka, že přiznání odkladného účinku nebude znamenat nepoměrně větší újmu vůči jiným osobám.

[5] Nelze rovněž souhlasit s argumentací stěžovatelky, která uvedla, že by mohlo dojít k narušení právní jistoty při vedení správního řízení, během kterého by účastník řízení nepožadoval právní pomoc, a že následně by pak každý mohl tvrdit, že tak učinil pod nátlakem a důkazní břemeno by bylo na správním orgánu. Tato argumentace stěžovatelky se již týká samotné věci. Podle žalobce je každopádně zřejmé, že závěry stěžovatelky jsou zcela mimo realitu. Z okolností případu vyplývá, že na žalobce byl činěn nátlak, a městský soud rozhodnutí stěžovatelky zrušil kvůli tomu, že se těmito okolnostmi nezabývala dostatečně. Ani z této argumentace stěžovatelky nevyplývá žádná hrozící újma, která by jí měla vzniknout.

[6] Podle § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Jde o institut výjimečný, jehož účelem je ochránit adresáta veřejné správy před případnými neodstranitelnými negativními následky aktu veřejné správy (srov. usnesení NSS ze dne 27. 1. 2012, č. j. 2 As 132/2011 - 115).

[7] Při rozhodování o odkladném účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud zjišťuje kumulativní splnění zákonných předpokladů (§ 73 odst. 2 s. ř. s.), tj. 1) výraznou disproporcionalitu újmy způsobenou stěžovateli v případě, že účinky napadeného rozhodnutí nebudou odloženy, ve vztahu k újmě způsobené jiným osobám, pokud by účinky rozhodnutí odloženy byly, a 2) absenci rozporu s důležitým veřejným zájmem. Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou vždy individuální, závislé pouze na konkrétní situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel, jenž musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností vznik újmy vyvozuje a uvést její intenzitu. Stěžovatelem uvedená tvrzení musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu (resp. s napadeným správním rozhodnutím) obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma přitom musí být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.

pokračování

[8] Návrh stěžovatele, který je správním orgánem, je také třeba hodnotit ve světle názoru vyjádřeného v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 - 49: „*S ohledem na postavení správního orgánu v systému veřejné správy bude přiznání odkladného účinku kasační stížnosti k jeho žádosti vyhrazeno zpravidla ojedinělým případům, které zákon opisuje slovy o nenabratelné újmě.*“ V citovaném rozhodnutí rozšířený senát Nejvyššího správního soudu příkladmo uvádí jako relevantní situaci pro udělení odkladného účinku případy vrácení řidičského oprávnění duševně choré osobě, vystavení zbrojního průkazu nebezpečnému recidivistovi, udělení povolení k obchodu s vojenským materiálem zločinnému podniku.

[9] Nejvyšší správní soud dále stejně jako např. v usnesení ze dne 15. 7. 2009, č. j. 6 Ads 87/2009 - 49, upozorňuje, že institut odkladného účinku je primárně spjat s žalobou jakožto nástrojem ochrany veřejných subjektivních práv adresáta veřejnoprávního působení. Odkladný účinek přiznávaný žalobě má proto ochránit tohoto adresáta veřejné správy před případnými neodstranitelnými negativními následky aktu veřejné správy. Postavení žalovaného správního orgánu, jemuž soudní řád správní přiznal legitimaci podat kasační stížnost jako orgánu moci výkonné, spíše nasvědčuje tomu, že poskytnutím legitimace k podání kasační stížnosti správnímu orgánu se vyjadřuje zájem na efektivitě působení objektivního práva a jednotě a zákonnosti rozhodování krajských soudů ve správním soudnictví. Z tohoto hlediska je nutno nazírat i na otázku odkladného účinku kasační stížnosti. Tento názor byl potvrzen i usnesením rozšířeného senátu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 - 58, č. 3270/2015 Sb. NSS.

[10] Výše uvedené plně koresponduje se zákonnou úpravou možností přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s. za přiměřeného použití ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s., které umožňuje přiznat odkladný účinek na návrh žalobce. Z textu posledně uvedeného ustanovení, konkrétně ze slovního spojení „na návrh žalobce“, je možno usuzovat, že odkladný účinek bude zpravidla přiznáván na návrh osoby, která se domáhá ochrany svých veřejných subjektivních práv v postavení žalobce proti správnímu orgánu v postavení žalovaného. Přiznání odkladného účinku na návrh stěžovatele, který je jako správní orgán v postavení žalovaného, bude tedy připadat v úvahu pouze ve výjimečných případech.

[11] Dále je nutno podotknout, že sama kasační stížnost je opravným prostředkem mimořádným, neboť směřuje proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu. Přiznání odkladného účinku pravomocného rozhodnutí je třeba připustit pouze tehdy, jestliže nezbytnost odkladného účinku převáží nad požadavkem právní jistoty a stability právních vztahů opírajících se o pravomocná rozhodnutí soudů. Pokud by správní orgány neměly být vázány pravomocným rozhodnutím krajských soudů, kterými se ruší jejich správní akty, pak by zákonodárce musel zcela změnit koncepci správního soudnictví a vyloučit právní moc rozhodnutí krajských soudů, napadených kasační stížností. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce opsál slovy o nepoměrně větší újmě.

[12] V posuzovaném případě stěžovatelka neuvedla žádné skutečnosti, které by s ohledem na výše uvedený výklad přiznání odkladného účinku kasační stížnosti odůvodňovaly. Stěžovatelka se svojí argumentací fakticky snaží docílit odvrácení účinku pravomocného rozsudku městského soudu pouze z důvodu jeho tvrzené nesprávnosti. Takový účinek však přiznání odkladného účinku mít nemůže, neboť by šlo o extenzivní užití institutu odkladného účinku, které by vyžadovalo faktické předběžné posouzení pravděpodobného úspěchu kasačních námitek (viz usnesení NSS ze dne 3. 12. 2012, č. j. 5 As 144/2012 - 27). Hrozící újma namítaná stěžovatelkou je pouze hypotetická a vychází pouze z úvahy, že rozhodnutí městského soudu je nesprávné. Naopak žalobci by v případě přiznání odkladného účinku zcela reálně hrozila závažná újma spočívající ve výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění.

[13] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že v daném případě nejsou podmínky ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. naplněny.

[14] Z důvodů uvedených proto Nejvyšší správní soud podle § 107 s. ř. s. ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zamítl. Tím Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. května 2018

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu